

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/fotorelacje/103341,Wystawa-TU-rodzila-sie-Solidarnosc-w-Nowym-Saczu.html>
25.04.2024, 23:57

Wystawa „TU rodziła się Solidarność” w Nowym Sączu

21 lipca 2020 r. dyrektor krakowskiego IPN dr hab. Filip Musiał otworzył na Rynku w Nowym Sączu plenerową wystawę IPN „TU rodziła się Solidarność”.

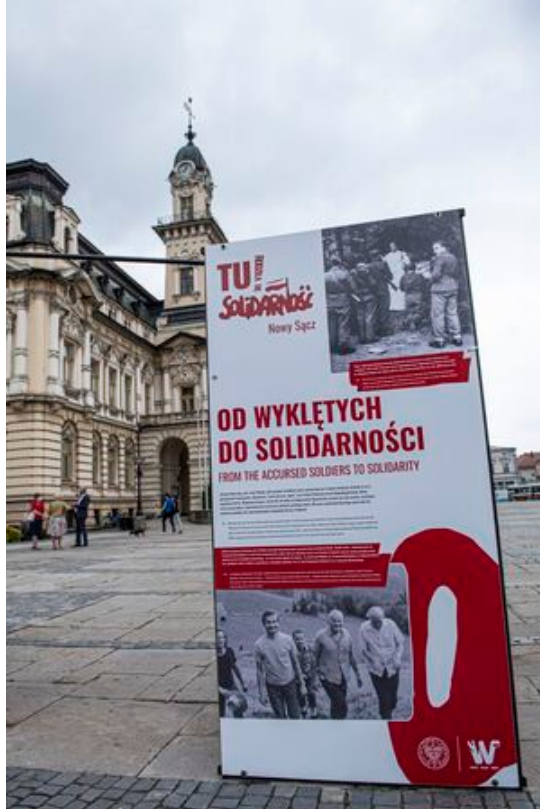

W uroczystości wzięli udział zastępcy prezydenta Nowego Sącza Artur Bochenek i Magdalena Majka, Andrzej Szkaradek twórca lokalnej „Solidarności”, przewodniczący delegatury związku w Nowym Sączu Krzysztof Kotowicz oraz członkowie Komitetu Założycielskiego NSZZ „S” w Nowym Sączu z lat 1980-1989. **Wystawę w Nowym Sączu będzie można oglądać do 13 sierpnia.**

Ziemia Sądecka była jednym z miejsc, gdzie „Solidarność” rodziła się pod koniec sierpnia 1980 r. Zastrajkowało wówczas Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Nowym Sączu. Inny ówczesny ośrodek strajkowy to Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego. Struktury nowego związku tworzyli na Sądecku także rolnicy, a niezależnym działaniom od początku patronował Kościół.

Ekspozycja zatytułowana „TU rodziła się Solidarność” obejmuje najważniejsze wydarzenia, które latem 1980 r. rozgrywały się w całym kraju. Fragment opowiadający o Małopolsce, o rodzącym się wielkim ruchu społecznym na ziemi tarnowskiej, sądeckiej i krakowskiej, przygotował Oddział IPN w Krakowie. Przypominamy instytucje i zakłady pracy, w których w od lipca do września 1980 r. powstawała „Solidarność”.

Cykl regionalnych wystaw o korzeniach „Solidarności” jest jednym z elementów świętowania przez IPN 40. rocznicy powstania tego wielkiego ruchu społecznego i związku zawodowego. Nasza wystawa zostanie pokazana w 53 miejsca w kraju. Prezentuje w ujęciu ogólnopolskim i regionalnym masowy bunt polskich robotników, który rozpoczął się latem 1980 r.

700 zakładów pracy w kraju

Latem 1980 roku Polacy, połączeni poczuciem wspólnoty, przeciwstawili się komunistycznemu totalitaryzmowi. Wprowadzenie 1 lipca podwyżek wywołało falę krótkich, spontanicznych strajków, które rozlały się po kraju. Aby stłumić protesty, władze spełniały lokalne postulaty robotników, lecz strajki i tak obejmowały kolejne ośrodki. W połowie sierpnia zastrajkowała Stocznia Gdańska. Powstał Międzyzakładowy Komitet Strajkowy, który ogłosił 21 postulatów. Jednym z nich było powstanie wolnych związków zawodowych, popierane przez setki zakładów pracy w całej Polsce.

W pamięci społecznej najsilniej zapisały się strajki w Trójmieście, Szczecinie i na Górnym Śląsku, gdzie strajkujący podpisali porozumienia z władzą komunistyczną, ale od lipca do września 1980 r. strajkowało w PRL 700 zakładów pracy. Trzeba pamiętać o masowym charakterze tych wystąpień. Nie tylko w Gdańsku, lecz także w tych kilkuset miejscach, czasem bardzo małych miejscowościach, rodziła się „Solidarność”, która zmieniła bieg historii.